

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420200974
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: PhDr. JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6420200974.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom PhDr. JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci maloletej - O. Q., narodená XX. Y. XXXX, dieťa matky T. Q., nar. XX. E. XXXX, bytom N. A. M., otca neuvedeného, o návrhu ÚPSVaR Banská Štiavnica na pozbavenie matky rodičovských práv a ustanovenie poručníka maloletej, za účasti CpDaR Valaská, takto

rozhodol:

I. Súd pozbavuje matku T. Q., nar. XX.XX.XXXX. výkonu rodičovských práv voči maloletej O. Q., nar. XX.XX.XXXX..

II. Maloletej O. Q. nar. XX.XX.XXXX. súd ustanovuje za poručníka Mgr. U. W., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX/XX, N. A., ktorá bude maloletú zastupovať, spravovať jej majetok, dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti o maloletú bez povinnosti osobnej starostlivosti o maloletú.

III. Poručník je povinný predkladať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati raz ročne, vždy k 17.04. kalendárneho roka.

IV. Maloletá O. Q., nar. XX.XX.XXXX z matky T. Q., nar. XX.XX.XXXX a otca neuvedeného je o s v o j i t e ľ n á .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15. júna 2020 doručil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica tunajšiemu súdu návrh na pozbavenie rodičovských práv matky, návrh na ustanovenie poručníka maloletej a na konštatovanie, že maloletá je osvojiteľná. Maloletá je v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q.. Matka maloletej býva v drevenej chatke, je poberateľka invalidného dôchodku. Je vedená v starostlivosti psychiatra. Matka sa vyjadrila, že sa nedokáže o maloletú postarať.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 13NcC/8/2020-24 doručeným tunajšiemu súdu dňa 21. augusta 2020 konštatoval, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Brezno.

3. Navrhovaná poručníčka maloletej sa k návrhu napriek výzve písomne nevyjadrila.

4. Matka maloletej sa k návrhu napriek výzve písomne nevyjadrila.

5. Centrum pre deti a rodiny v písomnom vyjadrení s návrhom súhlasilo. Matka sa naposledy zaujímala o maloletú dňa 31. mája 2019.

6. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie na deň 14. októbra 2020, vec prejednal v neprítomnosti matky maloletej. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s listinnými dokladmi obsahnutými v spise, a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že na návrhu v plnom rozsahu trvá. Matka maloletej ako aj príbuzní maloletej o túto neprejavujú žiadny záujem.

8. Navrhovaný poručník maloletej s návrhom súhlasil.

9. Centrum pre deti a rodiny Q. taktiež vyslovilo súhlas s návrhom.

10. Maloletá O. Q. sa narodila dňa XX.. Y. XXXX v N. A. M.. Jej otec je v rodnom liste neuvedený, matkou je T. Q., narodená XX.. E. XXXX..

11. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5P/34/2019-21 zo dňa 21. októbra 2019 bola maloletej nariadená ústavná starostlivosť v detskom domove Centrum pre deti a rodiny Q.. Matka je povinná prispievať na jej výživu k rukám tohto Centra. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4. decembra 2019.

12. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

13. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

14. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

16. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na pozbavenie matky rodičovských práv voči maloletej O.. V konaní bolo preukázané, že matka maloletej si dlhodobo neplní svoje rodičovské povinnosti, nemá záujem o maloletú, neprejavuje snahu prevziať maloletú do svojej rodinnej výchovy a preto súd matku maloletej pozbavil výkonu rodičovských práv voči maloletej O. Q..

18. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

19. Podľa § 56 ods.1-3 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

20. Podľa § 57 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

21. Podľa § 58 ods.1-3 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

22. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na ustanovenie poručníka maloletej O. Q. V konaní bolo preukázané, že otec maloletej je neuvedený a matka je pozbavená rodičovských práv. Po vykonanom dokazovaní súd našiel osobu, ktorú by bolo možné ustanoviť za poručníka maloletej - Mgr. U. W. rod. T.. Táto s ustanovením za poručníka súhlasí. Maloletú bude zastupovať a spravovať jej majetok bez povinnosti osobnej starostlivosti o maloletú. Súd má za to, že takto bude zabezpečená ochrana práv maloletej a tiež, že ustanovený poručník bude funkciu vykonávať v najlepšom záujme maloletej.

23. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

24. Podľa § 137 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

25. Konanie o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa predchádza konaniu o osvojenie maloletého dieťaťa. V rámci tohto konania súd zisťuje najmä rodinné bytové, sociálne pomery rodičov a prekážky, ktoré im bránia v prejavení skutočného záujmu o dieťa a úprave ich rodinných a sociálnych pomerov. Zároveň na strane maloletého dieťaťa súd skúma aj okolnosti, ktoré by vylúčili vyslovenie osvojiteľnosti a následne jeho osvojenie, ktorými môže byť napríklad zdravotný stav maloletého dieťaťa. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, nakoľko otec je neuvedený. Nad maloletou bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny Q. V súčasnosti na základe nariadeného neodkladného opatrenia je maloletá dočasne v starostlivosti pestúna. Matka sa o maloletú od 31. mája 2019 nezaujímalá, nekontaktovala ju žiadnym spôsobom. V súčasnosti sa maloletá nachádza na základe nariadeného neodkladného opatrenia v dočasnej starostlivosti. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že rodičia neprejavili o maloleté dieťa skutočný záujem tak, ako to má na mysli ustanovenie § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o

rodine. Na základe vykonaného dokazovania mal súd splnené podmienky v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, a preto rozhodol tak, že maloletá O. Q. je osvojiteľná.

26. O trovách konania súd rozhodol § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Brezno.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.